

STAUROS

č. 10 máj 2022

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

Z (východného) katechizmu: **2. STVORENIE ČLOVEKA**

Starec: V prvej kapitole sme videli opis stvorenia, ktoré sa končí človekom, ktorý sa celkovo vzaté javí ako „stvorenie“ medzi ostatnými stvoreniami. Azda si si predsa len všimol jeden rozdiel. Pre všetko, čo nie je človekom, prikáže Boh a stvorenia sa objaví. Potom Boh povie: „Urobme človeka na náš obraz a podľa našej podoby. Nech vládnu nad... celou zemou“ (Gn 1,26).

Dieťa: Áno. Vidno, že Boh dáva človeku zvláštny význam, akoby z neho chcel urobiť svojho zástupcu na zemi.

Starec: Toto bude ešte jasnejšie v poradí druhej kapitoly knihy Genezis (Gn 2, 5 – 7): „Nebolo ešte na zemi nijaké poľné krovie a nepučala ešte ani poľná tráva, lebo Pán, Boh, nedal pršať na zem a nebolo ani človeka, ktorý by obrábal zem a privádzal na zem vodu (kanálov) a zavlažoval celý povrch zeme. Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou.“

Dieťa: Prečo existujú dve správy o stvorení?

Starec: Ide o to, že prvé kapitoly knihy Genezis nerozprávajú „príbeh“ – príbeh predpokladá svedka, a počas stvorenia je Boh ešte sám –, ale učia nás o Božom pláne s človekom, odhalenom Svätým Duchom prorokom v Starom zákone.

Dieťa: Čo znamenajú tieto dve správy?

Starec: Prvá nám ukazuje stvorenie tohto vesmíru, ktorý Boh zveril človeku, ako si povedal. Druhá nám hovorí, prečo bol človek stvorený ako posledný: aby svet korunoval a viedol k Bohu, pretože človek je potrebný na obrábanie pôdy rovnako ako dážď.

Zodpovednosť človeka bola taká veľká, že Boh usúdil, že mu musí dať niekoho na pomoc. Ale žiadna z už existujúcich bytostí nebola primeraná, a tak mu táto „pomoc“ prišla od samotného človeka: „Tu Pán, Boh, dopustil na Adama tvrdý spánok a keď zaspal, vybral mu jedno rebro a jeho miesto zaplnil mäsom. A z rebra, ktoré vybral Adamovi, utvoril Pán, Boh, ženu a priviedol ju k Adamovi“ (Gen 2, 21 – 22).

Toto je spôsob, ako nám ukázať:

a) že muž a žena majú rovnakú prirodzenosť;

b) tá žena je povolaná byť mužovou spoločníčkou, tou, ktorá je po jeho boku.

Keď sa muž prebudil, zvolal: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa... Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom (Gen 2, 23 – 24).

Keď v texte čítame, že Boh stvoril človeka zo zeme, môžeme si myslieť, že spojenie, ktoré máme so stvorením, je veľmi dôležité; sme stvorení z rovnakej hmoty, patríme k tomu istému stvoreniu, sme s ním jedno (meno človeka, Adam, pochádza z hebrejského slova *adama* = zem).

Ale Boh vdýchol život ľuďom; človek je živý tvor, keďže Boh je s ním. Človek je život, pretože Boh mu neustále dáva život svojím dychom, svojou prítomnosťou, svojou silou. Boh stvoril muža a ženu ako svoj obraz; celé ľudstvo vo svojej rozmanitosti je stvorené na Boží obraz. Veľkosť, krása a sloboda človeka majú základ v skutočnosti, že Boh ho stvoril na svoj obraz.

Tak ako Boh – Otec, Syn a Svätý Duch – je jedno, tak aj muž a žena, stvorení na Boží obraz, sú povolaní stať sa jedným, keďže sa stále viac milujú.

Ale ak sme na Boží obraz, môžeme sa mu čoraz viac podobať, stávať sa mu podobnými, budeme ho milovať a necháme v sebe pôsobiť dych jeho božského života: Cieľom ľudskej existencie je čoraz viac sa podobať nášmu božskému vzoru.

Dieťa: Hovoríš nám, že Boh stvoril človeka na svoj obraz. Mne hovorili, že človek pochádza z opice.

Starec: To, čo Boh stvoril „na počiatku“, stvoril z ničoho, ako sme videli v predchádzajúcej kapitole. Ale človeka Boha nestvoril z ničoho; stvoril ho „zo zeme“ a všetkého, čo zem obsahuje. To znamená, že na sformovanie človeka si Boh poslužil celou prírodou a jej evolúciou, nevynímajúc opice ani ryby, ktoré sú tiež zo zeme, lebo človek je konečným bodom stvorenia a v ňom možno nájsť zhrnuté celkové stvorenie. Ale navyše Boh vdýchol človeku svojím vlastným dychom, svojím vlastným Duchom život. Práve táto Božia prítomnosť, ktorá osvecuje človeka, ktorá rozjasňuje nad ním svetlo Božej tváre, odlišuje človeka od opíc a od všetkých ostatných stvorení. Táto Božia prítomnosť, tento Boží dych premieta na človeka Boží obraz a dáva mu krásu, „korunu slávy“, robí ho kráľom a zodpovedným za stvorenie (pozri Gn 1, 28 – 29; 2, 19 – 20).

SAMARITÁNKA

Dobre mierený a mienený humor nám môže pomôcť odkryť dôležité skutočnosti. Tak ako známa anekdota, ktorá hovorí o vodičovi autobusu a farárovi. Po smrti sa vodič autobusu dostáva hneď do neba, kým farár si ešte musí počkať. Keď sa po očistení konečne dostáva k nebeskej bráne, sťažuje sa náš pán farár sv. Petrovi, ako je to vlastne možné. Sv. Peter ale farárovi všetko vysvetlil: „*No vieš, keď si ty v kostole kázal, všetci spali. Keď tamten šoféroval autobus, všetci sa modlili.*“ Akú skutočnosť mi môže odkryť táto anekdota? Nám kňazom sa vybaví spomienka na nedávnu návštevu pápeža Františka, keď nám v Dóme sv. Martina kládol na srdce: V homíliách zaujať a príliš nenatáľhovať! Ale tiež tu môžeme objaviť aj jeden spoločnú diagnózu: *Že často sa na Boha obraciam až vtedy, keď „ide to tuhého“.* Až keď sú narušené hranice mojej bezpečnosti, pohodlnosti alebo zvyku, až potom sa aktivuje aj môj pud sebazáchovy a nezriedka sa prítomne prebúda aj náboženský reflex v podobe zvolania: *Pane Bože, pomôž mi!*

V evanjeliu (Jn 4, 5-42) nájdeme jeden zaujímavý príbeh, keď Ježiš Kristus prekračuje všetky troje hraníc, aby jednej žene ponúkol odpoveď na jej situáciu. Nevyšlo jej päť vzťahov a v šiestom to tiež nebolo ružové. Po dlhom rozhovore s Ježišom sama nachádza riešenie. Tou odpoveďou bol vzťah s Ježišom Kristom. Ježiš prekročil všetky možno hranice, aby jej pri tej poslednej ponúkol seba samého. Tú hranicu už musela otvoriť žena sama – bola to hranica do jej srdca a života. A v tomto bode sa skôr či neskôr ocitáme všetci. Je to bod nášho rozhodnutia.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 16. - 22. 5. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † zosnulí z rod. Plavčanovej
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † zosnulí z rodiny Deva
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Michal, panychída
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * <i>za darcov</i>
Sobota	9:00 <i>Prvá liturgia zmierenia pre deti a ich príbuzných</i> 10:00 <i>Sv. liturgia po prvej sv. spovedi.</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	Šiesta po Pasche - O slepom, 5. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 <i>Sv. liturgia v Bernolákove</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 23. - 29. 5. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † zosnulí z rod. Plavčanovej
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ján, panychída
Streda	<i>Odovzdanie sviatku Paschy</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Michal, panychída Veľká večiereň
Štvrtok	<i>NANEBOVSTÚPENIE PÁNA</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	9:00 <i>Prvá liturgia zmierenia pre deti a ich príbuzných</i> 10:00 <i>Sv. liturgia po prvej sv. spovedi.</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	SV. OTCOV PRVÉHO VŠEOBECNÉHO SNEMU, 6. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň

OZNAMUJEME

- V piatok 20. mája 2022 pozývame na záverečné *synodálne* stretnutie, ktoré sa uskutoční po sv. liturgii (cca. 18. 00 hod.) v priestoroch biskupského úradu. Témou diskusie bude tentoraz: **AUTORITA, ROZHODOVANIE A SPOLUÚČASŤ**. Vítaný je každý záujemca. Potrebne podklady k diskusii budú zaslané v prílohe farských oznamov elektronickou poštou, prípadne si ich môžete vyzdvihnúť aj v chráme. Toto stretnutie je odpoveďou každej farnosti na pozvanie pápeža Františka, ktorý otvoril synodu o synodalite v októbri 2021.
- V spojitosti s blížiacim sa *eparchiálnym odpustom* v Šaštíne, ktorý bude v sobotu, 25 júna 2022, pozývame aj na sprievodný duchovno-relaxačný program s ubytovaním v tamojšom komplexe pri bazilike už od piatka 18.00 (24. júna) do soboty večera. Okrem duchovných zamyslení bude aj program pre deti s objednanými atrakciami. Prosíme o nahlásenie záujmu do nedele, 10. júna vyplnením priloženého formulára na: https://docs.google.com/forms/d/1-aQzA7fe0_0mIG_v_SlvXIq3Bme4KA0dv77UuTXASPs/edit?ts=62815cb0.
- Letný eparchiálny tábor (LET 22) pred deti a mládež vo veku od ôsmich rokov sa tento rok uskutoční v netradičnom **termíne od 28. 8. do 2. 9. 22** v rekreačnom zariadení *Kľačno* (okr. Prievidza). Cena na osobu je 90 €. Prosíme o nahlásenie Vášho predbežného záujmu.
- V nedeľu, 22. 5. 22 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16.00 hod.
- Vo štvrtok, 26. 5. 2022 slávime sviatok **Nanebovstúpenie Pána**. Okrem sv. liturgie o 17.00 bude aj sv. liturgia ráno o 7.00 v cirkevno-slovanskom jazyku. V predvečer sviatku sa pomodlíme veľkú večiereň sviatku s lítiou a požehnaním chlebov.
- Pomôcť ľuďom sužovaným vojnou na Ukrajine môžete aj zakúpením knihy **Pustovňa** (s *podtitulom kresťanská spiritualita Východu pre človeka západnej kultúry*) od rusko-kanadskej autorky *Catherine de Hueck Doherty* za príspevok 10 €. Kniha bola predstavená začiatkom Veľkého pôstu na pôde Košickej eparchie. Výťažok z predaja tejto knihy bol pôvodne určený na obnovu pútnického miesta Klokočov, ale vojna zmenila tento zamýšľaný účel. V prvom rade nech naďalej zostáva naša duchovná podpora vo forme modlitieb na úmysel ukončenia vojny.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 8. 5. 22 sme v rámci zbierky na Kňazský seminár bl. Petra Pavla Gojdiča v Prešove prispeli sumou 805 € a podporili sme tak formáciu nových kňazských povolání našej cirkvi. Pán Boh odmeň!
- Ďakujeme za Vaše dary na účet farnosti: 30 €, 60 € a 20 €. Na podporu farskej charity daroval Bohu známy 10 €. Vyslovujeme vd'ačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Bural'ovej a Zimovej* (7. 5. 22) rod. *Krajňákovej a Telepčákovej* (14. 5. 22)
Nasledujúce 2 týždne je upratovanie chrámu v rézii rodičov detí, ktoré pristúpia po prvý krát k sv. spovedi. Ďakujeme za Vašu službu.

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých dňoch oslávil svoje 70-te narodeniny veriaci našej farnosti p. *Juraj Rusnák*, ktorému vyprosujeme zdravie a Božie požehnanie na „mnoho rokov“!

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte: **osobne:** o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk

